

Suvestinė redakcija nuo 2005-05-13 iki 2005-10-06

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [86-2641](#); Žin. 2005, Nr. [60-2135](#), i. k. 1002330ISAK00000275

Nauja redakcija nuo 2005-05-13:

Nr. [3D-246](#), 2005-04-29, Žin. 2005, Nr. 60-2135 (2005-05-12), i. k. 1052330ISAK003D-246

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRIVALOMŲJŲ RUNKELIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ**

2000 m. rugsėjo 29 d. Nr. 275
Vilnius

Siekdama užtikrinti tikslų runkelių sėklos kokybės įvertinimą,
t v i r t i n u Privalomuosius runkelių sėklos kokybės reikalavimus (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 275
(2005 m. balandžio 29 d.
įsakymo Nr. 3D-246 redakcija)

PRIVALOMIEJI RUNKELIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

Privalomieji runkelių sėklos kokybės reikalavimai (toliau – reikalavimai) parengti pagal 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. vasario 28 d. Tarybos direktyva 2005/15/EB), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/54/EB dėl prekybos runkelių sėkla (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 2003/61/EB), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) 1829/2003), 2004 m. kovo 29 d. Komisijos sprendimą 2004/297/EB, įgaliojantį Čekijos Respubliką, Estiją, Lietuvą, Vengriją, Lenkiją ir Slovakiją atidėti tam tikrų Tarybos direktyvų 2002/53/EB ir 2002/55/EB nuostatų taikymą prekiaujant tam tikrų veislių sėklomis, 2004 m. gruodžio 1 d. Komisijos sprendimą 2004/842/EB dėl įgyvendinimo taisyklių, kuriomis remdamosi valstybės narės gali leisti teikti į rinką sėklas, priklausančias veislėms, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos jas įtraukti į žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių nacionalinį katalogą (OL, 2004, 362, 21 p.).

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimų tikslas – užtikrinti kokybiškos pašarinių ir cukrinių runkelių (toliau – runkelių) sėklos dauginimą, siekiant ją tiekti į rinką, ir runkelių sėklos tiekimą į rinką.
2. Reikalavimai privalomi fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems runkelių sėklos dauginimu bei tiekimu į rinką.
3. Reikalavimai taikomi superelitinei, elitinei ir sertifikuotai runkelių sėklai.
4. Reikalavimai netaikomi runkelių sėklai, kuri skirta eksportuoti į trečiąsias šalis.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Šiuose reikalavimuose vartojamos sąvokos:

Adaptacinis periodas – nustatytas laikotarpis, per kurį į Lietuvos rinką gali būti tiekiama Augalų veislių sąrašė (nacionaliniame augalų veislių sąrašė) žvaigždute pažymėtų žemės ūkio augalų rūšių veislių, neatitinkančių Europos Sąjungos reikalavimų, dauginamoji medžiaga.

Aprobavimas – tai sėklinių pasėlių veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti pasėlių tinkamumą tam tikros veislės ir tam tikros kategorijos sėklai išauginti.

Dauginimo sutartis – asmens ir selekcininko raštiškas susitarimas, suteikiantis asmeniui teisę dauginti žemės ūkio augalų rūšių dauginamosios medžiagos veisles, kurioms taikomas adaptacinis periodas.

EB mažo svorio pakuotė – tai pakuotė, kurioje yra šios sertifikuotos runkelių sėklos: vienadaigės arba skirtos tiksliai sėjimui sėklos: ne daugiau kaip 100 000 vnt. sėklos kamuolėlių arba ne daugiau kaip 2,5 kg sėklos, neįskaitant granulių, dražė ir kitų priedų masės; kitos runkelių sėklos, išskyrus vienadaigę arba skirtą tiksliai sėjimui: ne daugiau kaip 10 kg, neįskaitant granulių, dražė ir kitų priedų masės.

Natūrali runkelių sėkla – tai daugiasėklių runkelių veislių sėkla, kuri neparuošta tiksliai sėjimui (mechanškai nesegmentuota).

Oficialios priemonės – tai priemonės, kurias taiko Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, vykdydama vegetacinius bandymus, tiekėjų prašymu atlikdama pasėlių aprobavimą, sėklos kokybės tyrimus ir kitus sėklos sertifikavimo veiksmus.

Runkeliai –tai *Beta vulgaris* L. rūšiai priklausantys cukriniai ir pašariniai runkeliai (sėkla ir pasodai).

Runkelių sėkla, skirta tiksliam sėjimui –vienadaigė mechaniškai segmentuota runkelių sėkla, specialiai paruošta tikslaus sėjimo sėjamosioms.

Vegetaciniai bandymai – tai bandymai, kurių metu tikrinamas veislės tapatumas ir veislinis grynumas.

Vienadaigė runkelių sėkla – genetiškai vienadaigė (vienasėklė) sėkla.

Kitos reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#)), Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme (Žin., 2001, Nr. [102-3623](#); 2004, Nr. 156-5687), Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatyme (Žin., 2001, Nr. [104-3701](#)) bei Augalų pasų, reikalingų tam tikrų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų judėjimui Europos Bendrijoje, standartizavimo, išdavimo ir keitimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-263 (Žin., 2003, Nr. [81-3711](#)) vartojamas sąvokas.

III. RUNKELIŲ SĖKLOS KATEGORIJOS

6. Runkelių sėkla pagal kategoriją skirstoma:

6.1. Superelitinė sėkla (sutrumpintas žymėjimas – A) – tai sėkla, kuri:

6.1.1. ruošama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

6.1.2. atitinka elitinei sėklai keliamus reikalavimus, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba) patvirtino šį atitikimą;

6.1.3. naudojama elitinei arba sertifikuotai sėklai išauginti.

6.2. Elitinė sėkla (sutrumpintas žymėjimas – B) – tai sėkla, kuri:

6.2.1. ruošama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

6.2.2. atitinka šių reikalavimų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą;

6.2.3. naudojama sertifikuotai sėklai išauginti.

6.3. Sertifikuota sėkla (sutrumpintas žymėjimas – C) – tai sėkla, kuri:

6.3.1. gaunama padauginus elitinę sėklą arba selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių kategorijų sėklos;

6.3.2. atitinka šių reikalavimų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą;

6.3.3. naudojama runkeliams auginti.

IV. RUNKELIŲ SĖKLOS SERTIFIKAVIMAS

7. Runkelių sėkla sertifikuojama, jeigu:

7.1. runkelių veislės įrašytos į Augalų veislių sąrašą (nacionalinį augalų veislių sąrašą) (toliau – Augalų veislių sąrašas), kurį tvirtina žemės ūkio ministras, ar į Žemės ūkio augalų rūšių veislių bendrąjį katalogą (toliau – Bendrasis katalogas);

7.2. asmenys, dauginantys ir tiekiantys į rinką runkelių sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

7.3. sėklos augintojas turi licencinę sutartį dėl runkelių veislių, kurioms taikoma teisinė apsauga, sėklų auginimo;

7.4. sėklinių runkelių pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šių reikalavimų nuostatas;

7.5. runkelių sėkla supilta į pakuotes, kurias galima sandariai uždaryti;

7.6. bandinių ėmėjas iš sėklos siuntos pakuotės paėmė bandinį pagal Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos patvirtintą bandinių ėmimo metodiką;

7.7. sėkla paženklinta oficialia etikete, kuri atitinka šių reikalavimų 54 ir 57 punktų nuostatas;

7.8. turi dauginimo sutartį veislėms, kurioms taikomas adaptacinis periodas iki 2007 m. gegužės 1 d.

8. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba galutinai nesertifikuotą sėklą sertifikuoja jeigu:

8.1. sėkla buvo nuimta kitoje ES valstybėje ir išauginta tiesiogiai iš oficialiai sertifikuotos elitinės sėklos vienoje ar keliose ES valstybėse, ar trečiojoje šalyje, kurioje išaugintą sėklą Taryba pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje. Sertifikuojama sėkla turi būti aprobuota pagal šių reikalavimų 1 priede išdėstytas nuostatas bei oficialiai ištirta pagal šių reikalavimų 2 priede išdėstytas nuostatas;

8.2. sėkla buvo išauginta ES valstybėje tiesiogiai iš superelitinės kategorijos sėklos ir jei buvo laikytasi tos kategorijos sėklos auginimo sąlygų;

8.3. sėkla buvo nuimta trečioje šalyje ir išauginta tiesiogiai iš oficialiai sertifikuotos elitinės kategorijos sėklos vienoje ar keliose Bendrijos šalyse, ar trečiojoje šalyje, kurioje išaugintą sėklą Taryba pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje. Sertifikuojama sėkla turi būti aprobuota pagal šių reikalavimų 1 priede išdėstytas nuostatas bei oficialiai ištirta pagal šių reikalavimų 2 priede išdėstytas nuostatas.

9. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba gali sertifikuoti:

9.1. elitinę ir sertifikuotos kategorijos sėklą, kurios kokybės rodikliai, nurodyti šių reikalavimų 2 priede, dar nebaigti tirti. Tokia sėkla sertifikuojama tik tiekėjui pateikus išankstinius sėklos kokybės tyrimų rezultatus bei šią informaciją:

9.1.1. pirmojo pirkėjo pavardę/pavadinimą;

9.1.2. pirmojo pirkėjo adresą/buveinę;

9.2. elitinę sėklą, kuri neatitinka šių reikalavimų 2 priede išdėstytų daigumo rodiklių ir leisti ją tiekti į rinką. Šiuo atveju tiekėjas etiketėje turi nurodyti daigumą, savo pavardę/pavadinimą ir adresą / buveinę bei sėklos siuntos numerį.

10. Kai superelitinių, elitinių ir sertifikuotų sėklų sėklinis runkelių pasėlis ir sėklų siuntos atitinka šių reikalavimų nuostatas, Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba išduoda sėklų sertifikatą.

11. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba, atlikdama veiksmus, susijusius su sėklos sertifikavimu, bendradarbiauja su Europos Komisijos pareigūnais bei šalių narių institucijomis, atsakingomis už sėklos sertifikavimą.

V. SĖKLINIAI PASĖLIAI

12. Aprobatoriui apžiūrint sėklinius pasėlius (pasodus ir sėklojus), pasėlio savininkas privalo pateikti sėklos ar pasodų įsigijimo dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešsėlius, sėjomainas. Jei veislė neįrašyta į Augalų veislių sąrašą, o įrašyta į Bendrąjį katalogą, pasėlio savininkas Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai turi pateikti veislės aprašymą.

13. Aprobuojama pagal Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos patvirtintas metodikas.

14. Sėklinis pasėlis turi būti apsėtas sėkla, kuriai atliekami vegetaciniai bandymai. Vegetaciniai bandymai atliekami pagal Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos patvirtintas metodikas.

15. Sėklos augintojas turi pateikti Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai visą informaciją apie tam tikros sėklos dauginimą.

16. Priešsėlis turi būti tinkamas tam tikros veislės runkelių sėklai auginti. Pasėlis neturi būti užterštas priešsėlio augalais.

17. Sėklinis runkelių pasėlis privalo būti pakankamo veislės tapatumo ir grynumo.

18. Sėklinis runkelių pasėlis turi atitikti šių reikalavimų 1 priedo ir šio skyriaus nuostatas.

19. Kad neįvyktų nepageidaujamas apdulkinimas kitų augalų žiedadulkėmis, minimalūs izoliaciniai atstumai nuo kaimyninių augalų turi būti tokie, kaip nurodyta šių reikalavimų 1 priede. Izoliacija nėra reikalinga tarp sėklinių pasėlių, naudojant tą patį apdulkinimą.

20. Aprobuojama, kai pasėlių būklė ir augimo tarpsnis leidžia atlikti veislės tapatumo ir grynumo apžiūrą.

21. Sėkliniai runkelių pasėliai (pasodai ir sėklojai) turi būti tikrinami bent kartą per sezoną. Pasodai turi būti tikrinami šakniavaisiams pasiekus techninę brandą, sėklojai – prieš žydėjimą (butonams susiformavus). Elitinės ir sertifikuotos sėklos pasodai turi būti papildomai tikrinami pavasarį per pavasarinę atranką.

22. Tiek sėklinių augalų sėklas auginančių, tiek žiedadulkes barstančių komponentų ploidiskumas nustatomas pagal Augalų veislių sąrašo ar Bendrojo katalogo nuostatas. Jeigu tokia informacija apie kurią nors veislę nepateikiama, tuomet laikoma, kad ploidiskumas yra nežinomas. Šiuo atveju reikalaujama, kad minimalūs izoliaciniai atstumai tarp pasėlių būtų 600 m.

23. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos viršininkas tvirtina aprobatorių ir bandinių ėmėjų sąrašus bei nustato jiems keliamus reikalavimus. Asmeniui pageidaujant, vienerius metus leidžiama atlikti kiekvienos runkelių veislės, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Lietuvos valstybiniame augalų veislių tyrimo centre (toliau – Augalų veislių tyrimo centras), bandymus siekiant surinkti informaciją apie jos ūkinį vertingumą. Tokiems bandymams pasėti leidžiamas sėklos kiekis turi neviršyti 0,1 proc. tos pačios rūšies sėklos, kasmet sunaudojamos Lietuvos Respublikoje. Jeigu tokio kiekio nepakanka užsėti 10 ha plotą, leidžiama padidinti sėklos kiekį tokiam plotui užsėti.

VI. RUNKELIŲ SĖKLOS KOKYBĖ

24. Sertifikuojama sėkla turi atitikti šių reikalavimų 2 priede nurodytus reikalavimus. Sertifikuojama superelitinės kategorijos sėkla turi atitikti elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Augalų veislių tyrimo centre, turi atitikti sertifikuotos kategorijos sėklai šių reikalavimų 1–2 prieduose nurodytus reikalavimus.

25. Papildomos sąlygos keliamos vienadaigėi sėklai ir sėklai, skirtai tiksliam sėjimui:

25.1. cukrinių runkelių vienadaigėi sėklai:

25.1.1. ne mažiau nei 90 proc. sudygusios sėklos kamuolėlių turi būti vienadaigiai;

25.1.2. sėklos kamuolėliai, iš kurių išauga trys ar daugiau daigų, neturi viršyti 5 proc., skaičiuojant nuo sudygusios sėklos kamuolėlių;

25.2. cukrinių runkelių sėklai, skirtai tiksliam sėjimui:

25.2.1. ne mažiau nei 70 proc. sudygusios sėklos kamuolėlių turi būti vienadaigiai;

25.2.2. sėklos kamuolėliai, iš kurių išauga trys ar daugiau daigų, skaičiuojant nuo sudygusios sėklos kamuolėlių, neturi viršyti 5 proc.;

25.3. pašarinių runkelių sėklai, skirtai tiksliam sėjimui:

25.3.1. veislių, kurias sudaro daugiau kaip 85 proc. diploidų, ne mažiau kaip 58 proc. dygstančių kamuolėlių turi turėti pavienius daigelius;

25.3.2. kitų veislių sėklos mažiausiai 63 proc. sėklos kamuolėlių turi būti vienadaigiai;

25.3.3. sėklos kamuolėliai, iš kurių išauga trys ar daugiau daigų, neturi viršyti 5 proc.;

25.4. elitinėje sėkloje inertinė medžiaga neturi viršyti 1 proc. priemaišų. Sertifikuotoje sėkloje inertinė medžiaga neturi viršyti 0,5 proc. priemaišų;

25.5. dražuotos elitinės ir sertifikuotos sėklos atitikimas šių reikalavimų nuostatas nustatomas tiriant bandinius, paimtus iš apdorotos sėklos, kuri yra iš dalies nulukštenta (šlifuota arba kalibruota), bet dar nedražuota, pagal šių reikalavimų nuostatas, nepažeidžiant dražuotos sėklos mažiausio laboratorinio švarumo oficialaus tyrimo;

25.6. Lietuva yra pripažinta saugoma zona dėl rizomanijos, todėl į Lietuvos Respubliką galima įvežti sėklą, kurios inertinė medžiaga neviršija 0,5 proc.

26. Sėkla, neatitinkanti 2 priede nurodytų rodiklių, gali būti priskirta žemesnei kategorijai arba pripažįstama netinkama. Šią sėklą, tiekėjui atitinkamai paruošus, Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba tikrina pakartotinai.

27. Sėklos bandiniai imami iš vienerių siuntų. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Augalų veislių tyrimo centre, maksimalus siuntos svoris ir minimalus bandinio svoris yra nurodytas šių reikalavimų 28 punkte.

28. Maksimalus sėklos siuntos svoris yra 20 t, minimalus bandinio svoris yra 0,5 kg. Maksimalus sėklos siuntos svoris neviršijamas daugiau nei 5 proc.

29. Sėklos užkrėtimas kenksmingais organizmais turi būti minimalus. Kenksmingų organizmų sąrašą tvirtina žemės ūkio ministras. Sėkloje neturi būti gyvų erkių.

30. Sėklos daigumo galiojimo laikas vieneri metai.

31. Žemės ūkio ministras, remdamasis Europos Komisijos sprendimu, gali nustatyti mažesnius reikalavimus runkelių sėklos daigumui.

VII. EUROPOS BENDRIJOS PALYGINAMIEJI BANDYMAI

32. Europos Bendrijos palyginamieji bandymai gali būti atliekami Europos Bendrijoje runkelių sėklos bandiniams, skirtiems vegetaciniams bandymams. Bandymų tikslas – sertifikavimo metodų suderinimas bei patikrinimas, ar sėkla atitinka jai keliamus veislės tapatumo ar grynumo reikalavimus. Europos Bendrijos palyginamieji bandymai gali būti atliekami:

32.1. sėklai, importuotai iš trečiųjų šalių;

32.2. sėklai, skirtai ekologiškai žemdirbystei;

32.3. sėklai, tiekiamai į rinką, kad būtų išsaugoti augalų genetiniai išteklių, bei *in situ* apsaugai.

VIII. RUNKELIŲ SĖKLOS TIEKIMAS Į RINKĄ

33. Tiekiamą į rinką superelitinę, elitinę ir sertifikuotą kategorijos runkelių sėkla turi būti sertifikuota ir veislės įrašytos į Augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį katalogą.

34. Veislės, kurioms nustatytas adaptacinis periodas, dėl neatitikimo Europos Sąjungos reikalavimams, galima tiekti į rinką iki 2007 m. gegužės 1 d. tik Lietuvos Respublikos teritorijoje. Informacija „leista prekiauti tik Lietuvos Respublikos teritorijoje“ turi būti nurodyta etiketėje ir sertifikate.

35. Iš trečiųjų šalių įvežama runkelių sėkla turi būti Europos Sąjungos Tarybos sprendimu pripažinta lygiaverte runkelių sėklai, išaugintai Bendrijoje.

36. Tiekiamos į rinką superelitinės, elitinės ir sertifikuotos kategorijos runkelių sėklų pakuotės turi būti paženklintos oficialios institucijos etiketėmis ir augalo pasais.

37. Tiekiamos į rinką sertifikuotos kategorijos runkelių sėklos EB mažo svorio pakuotės turi būti paženklintos tiekėjo etikete arba turėti spausdintą informaciją ant pakuotės.

38. Sėkla laikoma atskirai pagal rūšis ir kategorijas. Rinkai sėkla ruošama ir laikoma siuntomis.

39. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba rinkoje kontroliuoja, ar tiekėjai laikosi šių reikalavimų.

40. Tiekiant į rinką sėklą, kuri neatitinka 2 priede nurodytų daigumo rodiklių pagal šių reikalavimų 31 punkte numatytą sąlygą, etiketėje privalo nurodyti tiekėjo pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, adresą, sėklos siuntos numerį bei sėklos daigumą.

41. Tiekėjas privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos nustatyto daigumo.

42. Tiekiant į rinką sėklą, pagal šių reikalavimų 9 punkto nuostatas daigumas nurodomas etiketėje, kurioje pateikta ši informacija: tiekėjo pavardė ar juridinio asmens pavadinimas ir adresas bei sėklos siuntos numeris.

43. Tiekėjas yra atsakingas, kad tiekiamos į rinką sėklos kokybė atitiktų šių reikalavimų 2 priede nurodytus kokybės rodiklius.

44. Šių reikalavimų 41 punkto nuostatos netaikomos runkelių sėklai, importuotai iš trečiųjų šalių.

45. Žemės ūkio ministro nustatytu laikotarpiu tiekėjas gali tiekti į rinką:

45.1. nedidelį sėklos kiekį moksliniais tikslais ar selekciniam darbui;

45.2. nustatytą sėklos kiekį kitiems tyrimams ar bandymams, jei ji priklauso veislėms, dėl kurių tam tikroje valstybėje narėje yra pateikta paraiška dėl įtraukimo į nacionalinį augalų veislių sąrašą.

46. Sėklos tiekimu į rinką nelaikomi šie veiksmai:

46.1. sėklos tiekimas kontrolės institucijoms oficialiems tyrimams atlikti;

46.2. sėklos tiekimas paslaugų teikėjams, siekiant jas apdoroti ar pakuoti, kai paslaugų teikėjas neįgauna turtinių teisių į sėklą;

46.3. sėklos tiekimas tam tikromis sąlygomis paslaugų teikėjams, turint tikslą paruošti tam tikrą žemės ūkio kilmės žaliavinę medžiagą, skirtą pramoniniams tikslams, ar sėklos dauginimas tokiame tikslui, kai paslaugų teikėjas neįgauna turtinės teisės į patiektą sėklą ar į gautą derlių. Sėklos teikėjas turi pateikti Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai sutarties su paslaugų teikėju ar jos atitinkamų dalių kopijas. Sutartyje turi būti nurodyta, kokius reikalavimus atitinka sėkla.

47. Tiekiant į rinką daugiau nei 2 kilogramus importuotos iš trečiųjų šalių sėklos, ant jos pakuotės etiketės turi būti pateikta ši informacija:

47.1. rūšis;

47.2. veislė;

47.3. kategorija;

47.4. sėklos išauginimo šalis ir institucija, atsakinga už sėklos sertifikavimą;

47.5. šalis siuntėja;

47.6. importuotojas;

47.7. sėklos kiekis.

48. Tiekti į rinką perdirbti skirtą sėklą galima tik užtikrinus jos tapatumą.

49. Ant genetiškai modifikuotų augalų veislių pakuočių etikečių ir sertifikate turi būti užrašas GMO (genetiškai modifikuotas organizmas).

50. Selekcininkui pageidaujant, genealoginių komponentų aprašymas laikomas konfidencialia informacija.

51. Žemės ūkio ministras, remdamasis Europos Komisijos sprendimu, gali nustatyti reikalavimus runkelių veislių, neįtrauktų į Bendrąjį katalogą ar Augalų veislių sąrašą, sėklai. Šiuo atveju sėklos etiketė turi būti rudos spalvos. Etiketėje nurodoma, kad tam tikrai sėklos kategorijai taikomi mažesni kokybės rodikliai, nei nurodyta šių reikalavimų 2 priede.

52. Tiekiami į rinką superelitinė sėkla turi atitikti elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Superelitinė, elitinė ir sertifikuota runkelių sėkla turi būti tiekiami į rinką tik vienuose sandariose pakuotėse.

53. Pakuotes, paženklintas Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos etiketėmis, gali perženklinti tik ši tarnyba. Perženklindama sėklos pakuotes, Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba ant pakuotės klijuoja lipduką, kuriame nurodomas perženklinimo faktas, data ir tarnybos pavadinimas.

54. Superelitinės, elitinės ir sertifikuotos runkelių sėklos pakuočių etiketės turi būti nenaudotos, ne mažesnės nei 110 x 67 mm dydžio ir jose turi būti tokia informacija:

54.1. superelitinės kategorijos sėklos:

54.1.1. ženklinančios institucijos nuoroda „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

54.1.2. sėklos siuntos numeris;

54.1.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);

54.1.4. bandinio paėmimo data (metai, mėnuo);

54.1.5. augalo rūšis;

54.1.6. augalo veislė;

54.1.7. kategorija;

54.1.8. sėklos išauginimo šalis;

54.1.9. deklaruojamas neto ar bruto masė;

54.1.10. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp sėklos grynosios svorio ir bendrosios masės;

54.2. elitinės ir sertifikuotos sėklos:

- 54.2.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;
- 54.2.2. „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;
- 54.2.3. sėklos siuntos numeris;
- 54.2.4. ženklinimo data (metai, mėnuo);
- 54.2.5. bandinio atrinkimo data (metai, mėnuo);
- 54.2.6. augalo rūšis;
- 54.2.7. augalo veislė;
- 54.2.8. sėklos kategorija;
- 54.2.9. sėklos išauginimo šalis;
- 54.2.10. deklaruojama neto ar bruto masė;
- 54.2.11. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp sėklos grynosios ir bendrosios masės;
- 54.2.12. jei sėkla vienadaigė, rašomas žodis „vienadaigė“;
- 54.2.13. jei sėkla skirta tiksliai sėjimui, rašoma „tiksliai sėjimui“;
- 54.2.14. jei sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, ženklinama pagal šių reikalavimų 53 punkto nuostatas;
- 54.3. EB mažo svorio pakuočių:
 - 54.3.1. nuoroda „EB mažo svorio pakuotė“;
 - 54.3.2. tiekėjo, atsakingo už ženklinimą, pavadinimas ir adresas arba jo identifikavimo numeris;
 - 54.3.3. oficialiai suteiktas serijos numeris;
 - 54.3.4. serijos numerį suteikusi tarnyba ir valstybė ar jos inicialai;
 - 54.3.5. siuntos identifikavimo numeris, jei pagal oficialų serijos numerį sertifikuotos sėklos siuntos negalima identifikuoti;
 - 54.3.6. botaninis augalo pavadinimas;
 - 54.3.7. veislė;
 - 54.3.8. kategorija;
 - 54.3.9. deklaruojama neto ar bruto masė, kamuolėlių arba grynų sėklų skaičius;
 - 54.3.10. kai sėkla apdorota pesticidais, granuliuota ar dražuota, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris santykis tarp sėklos grynosios ir bendrosios masės;
 - 54.3.11. jei sėkla vienadaigė, rašomas žodis „vienadaigė“;
 - 54.3.12. jei sėkla skirta tiksliai sėjimui, rašoma „tiksliai sėjimui“;
- 54.4. ant tiekiamos į rinką sėklos, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Augalų veislių tyrimo centre, pakuočių tvirtinama oranžinės spalvos etiketė, kurioje turi būti viena iš oficialių Europos Bendrijos kalbų pateikta informacija:
 - 54.4.1. nuoroda „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;
 - 54.4.2. sėklos siuntos numeris;
 - 54.4.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);
 - 54.4.4. augalo rūšis;
 - 54.4.5. veislės pavadinimas ir paraiškos numeris (tiekėjo pateiktos ir įregistruotos paraiškos Augalų veislių tyrimo centre numeris);
 - 54.4.6. nuoroda „oficialiai dar neįtraukta veislė“;
 - 54.4.7. nuoroda „tik tyrimams ir bandymams“;
 - 54.4.8. jeigu veislė genetiškai modifikuota, žodžiai „genetiškai modifikuota veislė“;
 - 54.4.9. deklaruojamas neto ar bruto svoris, apdorotos arba grynos sėklos skaičius;
 - 54.4.10. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp grynųjų sėklos svorio ir bendro svorio.
- 55. EB mažo svorio pakuotės turi būti supakuotos ir paženklintos taip, kad jų negalima būtų atidaryti nepažeidus tiekėjo ženklinimo.
- 56. Tiekėjai atsako už EB mažo svorio pakuotėse esančios sėklos tapatumą, kurį galima patikrinti skirstant sėklos siuntas. Suformuotos EB mažo svorio pakuotės uždaromos Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai prižiūrint.

57. Etiketės spalva priklauso nuo runkelių kategorijos:
- 57.1. superelitinės sėklos A – balta su violetine 5 mm pločio įžambia juosta nuo kairiojo viršutinio kampo į dešinią apatinį;
 - 57.2. elitinės B – balta;
 - 57.3. sertifikuotos C – mėlyna.
58. Runkelių sėklos siuntai suteikiamas numeris, kuriame žymima:
- 58.1. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);
 - 58.2. tiekėjo registracijos numeris;
 - 58.3. runkelių siuntos eilės numeris;
 - 58.4. šalies kodas (LT).
59. Galutinai nesertifikuotos sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:
- 59.1. už aprobavimą atsakinga institucija ir valstybė arba jos inicialai;
 - 59.2. botaninis augalo pavadinimas;
 - 59.3. veislė;
 - 59.4. kategorija;
 - 59.5. lauko ar siuntos numeris;
 - 59.6. deklaruojama neto arba bruto masė;
 - 59.7. žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“.
60. Galutinai nesertifikuotos sėklos etiketė yra pilka.
61. Galutinai nesertifikuotos sėklos sertifikate privalo būti pateikta ši informacija:
- 61.1. sertifikatą išdavusi institucija;
 - 61.2. botaninis augalo pavadinimas;
 - 61.3. veislė;
 - 61.4. kategorija;
 - 61.5. laukui apsėti naudotos sėklos siuntos numeris ir tą sėklą sertifikavusios šalies ar šalių pavadinimas;
 - 61.6. lauko siuntos numeris;
 - 61.7. žemės ploto, kuriame sėkla buvo išauginta, dydis;
 - 61.8. nuimtos sėklos kiekis ir pakuočių skaičius;
 - 61.9. patvirtinimas, kad sėkliniai pasėliai, iš kurių užauginta sėkla, atitinka šių reikalavimų nuostatas;
 - 61.10. išankstiniai sėklos kokybės tyrimų rezultatai, jeigu jie buvo atlikti.

IX. RUNKELIŲ SĖKLOS LAIKYMAS

62. Sėkla turi būti laikoma uždaroje, neužkrėstoje svirno kenkėjais patalpose.
63. Maišai ar kitokios pakuotės kraunamos į rietuves, laikantis saugos darbo vietose taisyklių. Jei sandėlio grindys ne medinės, pakuotės su sėkla kraunamos ant medinių padėklų ar stelažų.
64. Kiekviena sėklų siunta laikoma atskirai. Tarp siuntų turi būti paliktas ne mažesnis nei 0,7 m tarpas.
65. Prie kiekvienos siuntos turi būti patogus priėjimas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-277](#), 2004-04-30, *Žin.*, 2004, Nr. 86-3142 (2004-05-28), i. k. 1042330ISAK003D-277

Nr. [3D-246](#), 2005-04-29, *Žin.*, 2005, Nr. 60-2135 (2005-05-12), i. k. 1052330ISAK003D-246

Privalomųjų runkelių sėklos
kokybės reikalavimų
1 priedas

MINIMALŪS IZOLIACINIAI ATSTUMAI TARP PASĖLIŲ

Pasėlis	Minimalus atstumas, m
A, B kategorijų sėklai: nuo bet kokių Beta genties žiedadulkių šaltinių	1000 m
Sertifikuotos kategorijos sėklai išauginti:	
Cukrinių runkelių:	
Nuo visų Beta genties žiedadulkių šaltinių, nenurodytų toliau	1000 m
Diploidinis apdulintojas nuo tetraploidinių cukrinių runkelių žiedadulkių šaltinių	600 m
Tetraploidinis apdulintojas nuo diploidinių cukrinių runkelių žiedadulkių šaltinių	600 m
Nuo nežinomo ploidiskumo cukrinių runkelių žiedadulkių šaltinio	600 m
Diploidinis apdulintojas nuo diploidinių cukrinių runkelių žiedadulkių šaltinių	300 m
Tetraploidinis apdulintojas nuo tetraploidinio cukrinių runkelių žiedadulkių šaltinių	300 m
Tarp dviejų cukrinių runkelių sėklinių pasėlių laukų, kuriuose nenaudojamas vyriškasis citoplazminis sterilumas	300 m
Pašarinių runkelių:	
Nuo visų Beta žiedadulkių šaltinių, nenurodytų toliau	1000 m
Diploidinis apdulintojas nuo tetraploidinių pašarinių runkelių žiedadulkių šaltinio	600 m
Tetraploidinis apdulintojas nuo diploidinių pašarinių runkelių žiedadulkių šaltinio	600 m
Nuo nežinomo ploidiskumo pašarinių runkelių žiedadulkių šaltinio	600 m
Diploidinis apdulintojas nuo diploidinių pašarinių runkelių žiedadulkių šaltinio	300 m
Tetraploidinis apdulintojas nuo tetraploidinių pašarinių runkelių žiedadulkių šaltinio	300 m
Tarp dviejų pašarinių runkelių sėklinių pasėlių laukų, kuriuose nenaudojamas vyriškasis citoplazminis sterilumas	300 m

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-277](#), 2004-04-30, Žin., 2004, Nr. 86-3142 (2004-05-28), i. k. 1042330ISAK003D-277

Nr. [3D-246](#), 2005-04-29, Žin., 2005, Nr. 60-2135 (2005-05-12), i. k. 1052330ISAK003D-246

Privalomųjų runkelių sėklos
kokybės reikalavimų
2 priedas

**CUKRINIŲ IR PAŠARINIŲ RUNKELIŲ SĖKLOS MINIMALŪS KOKYBĖS
REIKALAVIMAI**

	Minimalus švarumas (% pagal masę)*	Minimalus daigumas (% kamuolėlių ar gryną sėklų)	Maksimali drėgmė (% pagal masę)*
Cukriniai runkeliai			
Vienadaigė sėkla	97	80	15
Sėkla, skirta tiksliam sėjimui	97	75	15
Natūrali daugiadaigė sėkla veislių, kuriose ne mažiau kaip 85% diploidų	97	73	15
Kita sėkla	97	68	15
Pašariniai runkeliai			
Daugiadaigė sėkla veislių, kuriose daugiau kaip 85% diploidų, vienadaigė sėkla ir sėkla, skirta tiksliam sėjimui	97	73	15
Kita sėkla	97	68	15

PASTABA* – neįskaitant apvėlimui naudotų pesticidų ar kitų kietų medžiagų masės.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-277](#), 2004-04-30, Žin., 2004, Nr. 86-3142 (2004-05-28), i. k. 1042330ISAK003D-277

Nr. [3D-246](#), 2005-04-29, Žin., 2005, Nr. 60-2135 (2005-05-12), i. k. 1052330ISAK003D-246

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-277](#), 2004-04-30, Žin., 2004, Nr. 86-3142 (2004-05-28), i. k. 1042330ISAK003D-277

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 275 "Dėl Privalomųjų kokybės reikalavimų runkelių sėklai" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-246](#), 2005-04-29, Žin., 2005, Nr. 60-2135 (2005-05-12), i. k. 1052330ISAK003D-246

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 275 "Dėl Privalomųjų kokybės reikalavimų runkelių sėklai" pakeitimo